

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania A. S.-H.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt V Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 2 lutego 2017 r. odmówił A. S.-H. ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 15 października 2016 r. do 9 lutego 2016 r. w wysokości 8.540,55 zł. Za powyższy okres organ rentowy ustalił podstawę wymiaru zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego w wysokości 1.791,88 zł. Podstawę wymiaru zasiłku wyliczono z podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe z okresu od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego dla A. S.-H. w okresie od 15 października 2016 r. do 9 lutego 2017 r. stanowi kwota 8.540,55 zł. Sąd pierwszej instancji wskazał, że A. S.-H. w okresie

od 30 lipca 2015 r. do 7 października 2015 r. korzystała z zasiłku chorobowego, a w okresie od 8 października 2015 r. do 5 października 2016 r. pobierała zasiłek macierzyński. Dla obu świadczeń (przyjęta przez organ rentowy) podstawa wymiaru zasiłku wynosiła 8.540,55 zł. Od dnia 15 października 2016 r. odwołująca stała się niezdolna do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i niezdolność do pracy była kontynuowana przez cały okres sporny. Sąd Rejonowy zauważył, że zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 2 ustawy wypadkowej przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego osobom, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się zasady określone w rozdziale 9 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Przepisy tego rozdziału w art. 48 ust. 2 odsyłają zaś do odpowiedniego stosowania art. 43 ustawy zasiłkowej. Ten z kolei przepis wskazuje, że podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

W ocenie Sądu Okręgowego rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji nie było prawidłowe, albowiem Sąd ten oparł się na niewłaściwym przepisie prawa materialnego. Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego, a zatem zastosowanie w sprawie w pierwszej kolejności powinny mieć przepisy ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wskazał, że odesłanie zawarte w art. 7 tej ustawy oznacza, że przy ustalaniu prawa do każdego z przysługujących z ubezpieczenia wypadkowego świadczeń należy stosować przepisy ustawy zasiłkowej z modyfikacjami wynikającymi z przepisów ustawy wypadkowej. W pierwszej kolejności zastosowanie będą miały przepisy ustawy głównej, czyli ustawy wypadkowej, która w art. 9 ust. 2 stanowi, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego (z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej) stanowi kwota będąca podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe. Natomiast art. 9 ust. 3 pkt 2 ustawy mówi, że przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego m.in. osobom prowadzącym działalność gospodarczą - stosuje się

zasady określone w rozdziale 9 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia chorobowego. Powyższe oznacza, że art. 43 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (zawarty w rozdziale 8) dotyczy zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju, jednakże wyłącznie przewidzianych w ustawie zasiłkowej. Natomiast, jeżeli mamy do czynienia (tak jak w niniejszej sprawie) z zasiłkiem chorobowym z ubezpieczenia wypadkowego, to zastosowanie wprost znajduje cytowany wyżej przepis art. 9 ust. 2 ustawy wypadkowej.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 9 ust. 1 i 2 w zw. z art. 9 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 43 i 48 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, mające znaczenie zarówno z punktu widzenia osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, jak i z punktu widzenia organów władzy państwowej. Poważne wątpliwości w orzecznictwie budzi wykładnia przepisu art. 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zgodnie z którego treścią: Podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe. Sąd pierwszej instancji stanął na stanowisku, iż w/w przepis winien znaleźć zastosowanie w realiach przedmiotowej sprawy z uwagi na krótką przerwę w pobieraniu zasiłków przez skarżącą, a tym samym podstawa wymiaru zasiłku nie podlega ponownemu przeliczeniu. Z kolei Sąd drugiej instancji uznał, iż Sąd Rejonowy oparł się na niewłaściwym przepisie prawa materialnego. Podobne - rozbieżne orzeczenia zapadały także w innych sądach - stąd zasadne jest rozpoznanie w/w zagadnienia prawnego przez Sąd

Najwyższy, a tym samym wskazanie interpretacji w/w przepisu sądom niższej instancji.

2. skarga jest oczywiście uzasadniona. Zdaniem skarżącej sąd drugiej instancji błędnie przyjął, iż Sąd Rejonowy w wydanym wyroku oparł się na niewłaściwym przepisie prawa materialnego - art. 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wskazując iż zastosowanie tego przepisu zostaje wyłączone z uwagi na treść przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - które winny mieć prymat w realiach przedmiotowej sprawy. Powyższe skutkowało ustaleniem podstawy wymiaru zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od dnia 15 października 2016 r. do dnia 9 lutego 2017 r. w wysokości 1.791,88 zł, podczas gdy podstawa wymiaru nie powinna zostać ustalona na nowo wobec okoliczności, iż między okresami pobierania zasiłków przerwa była krótsza niż 3 miesiące.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W rozpoznawanej sprawie nie jest jasne, czy skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. czy art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Powołuje się bowiem na występowanie istotnego zagadnienia prawnego, jedna w uzasadnieniu wniosku koncentruje uwagę na poważnych wątpliwości w orzecznictwie.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia

prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego, jak i materialnego. Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109). Skarżąca nie sprostала przedstawieniu tak rozumianej przesłanki przedsądu.

Z kolei powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 123/17, LEX nr 2496319). Rozbieżność w wykładni prawa między sądami w tej samej sprawie to nie rozbieżność w orzecznictwie sądów, którą ma na uwadze podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Na gruncie tego przepisu chodzi o rozbieżność orzecznictwa sądów w różnych sprawach w zakresie wykładni prawa i potrzebę ujednolicenia wykładni przez Sąd Najwyższy. Natomiast w tej samej sprawie sąd drugiej instancji może orzec przeciwnie niż sąd pierwszej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2014 r., II UK 51/14, LEX nr 1738490). Samo wskazanie, iż "rozbieżne orzeczenia zapadły także w innych sądach" nie uzasadnia przyjęcia skargi do rozpoznania z uwagi na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Chybiony jest również zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365). Jeżeli skarżący wskazuje na przepisy prawa materialnego, których stosowanie w praktyce wywołuje rozbieżności, czy też przepisy prawa wymagające wykładni, to z natury rzeczy nie mogą one równocześnie przemawiać za oczywistością skargi kasacyjnej. Co jest sporne nie może być oczywiste (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, LEX nr 2159122; z dnia 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13, LEX nr 1771724).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.